

2. D. B. V.

DEMONSTRATIONIBVS
ANATOMICIS
IN CORPORE FOEMININO

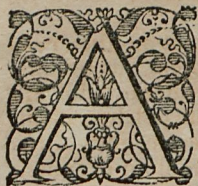
d. 5. Maj. hora pomeridiana
a V. ad VI. incboandis

QVOTQVOT INTERESSE DESIDERANT
PEROFFICIOSE INVITAT

CAROLVS AVGVSTVS à BERGEN,
Med. D. & Prof. Extraordinarius.

FRANCOFVRTI ad VIADRVM,
Typis PHILIPPI SCHWARTZII, Acad. Reg. Typ.

anatomem paucissimis adamatam, pluribus
 spretam, à multis retro seculis in hunc
 usque diem opprobriis pene multis vexa-
 ri, & ab osoribus negligi, ne dicam è foro
 medico proseribi, mirari utique non satis
 possum, facile enim ex codice sacro æq;
 ac ex profanis Scriptoribus probatum da-
 rem, omnes fere artes ac scientias, anatome longe præstan-
 tiores, communi quodam fato in hunc usque diem non
 omnibus æque probari, sed laudari ab his, culpari ab illis,
 hisque perversis hominum judiciis artibus plane nullum
 pretium statui, ut quid recte de his sentiant, vel in quo ac-
 quiescant, vix habeant nec invenient, qui operam optima-
 rum rerum studiis navant.

Nemo autem erit, quin libere mecum fateatur, medicinam
 quovis tempore quidem excultam, non paucorum
 tamen ore spretam, & nauci plane factam esse, eamque præ-
 primis partem, quæ ab anatome nomen sibi vindicat, in-
 qua ejusmodi fata perpetim adhuc experiri, cum vel
 ii, in quibus præconceptæ opinionis vis primas tenet,
 constanter jurent in verba magistri, malintque majorum
 præceptis, quanquam erroneis, inniti, quam recentio-
 rum conatibus fidem adjicere ullam; vel alii nimis su-
 perstitiosi, piaculo sibi ducant, mortua tractare cadavera;
 vel prorsus alii temperamenti sui, ac malæ consuetudinis
 causa conspectum cadaveris perhorrescentes sectiones pla-
 ne fastidiant. Adeo, ut, quod ipsis ex his causis adverfe-
 tur, præpostere illico damnent vel saltem naso suspen-
 dant adunco.

Quo vero tales iniqui censores aliquam veri speciem
 præferant, probra non pauca corradunt, quibus præstan-
 tissimam artem laceffunt & turpiter profcindunt; quæ
 cum prima fronte speciosa quidem videantur imperitis, ta-
 lia autem non sint, non levem sane mihi causam præbent,
 quamobrem hæc omnia ad rectæ rationis examen paulo
 accuratius revocem, quo tanto rectius constet, quanti præ-
 tii

tii quantique ponderis merito hæc tandem habenda sint.

Ac primum quidem artis hujus ofores communiter incusant administrationis anatomicæ crudelitatem, quando quidem non paucis vel solo aspectu horridum videtur, dissolvere discindere, diffringere compagem corporum pulcherrimam, delectari squalore, cruore manantium viscerum, quæ abstrusa voluit natura, incongruo ausu plane omnium exponere oculis & sine fronte nudare, ac quæ vulturum, corvorum & leonum propria sunt, ab anatomicis laboriose suscipi, illosque testimonium suæ innocentiae ab ipso Tertulliano petentes lanionum nomine potius medicos plusquam acerbe traducere. Sed enim vero, præterquam, quod TERTULLIANUS Herophilum atque Erasistratum omni jure homicidii reos agat & capitis ex hoc damnandos merito censeat, quod vivos homines plusquam immani sævitia, si alioquin vera sint CELSI de his verba, sectioni subjecerint, hodie talia in præstantissimam artem opprobria non cadunt, nec aliam ob causam proin crudelitatis delicto notari merentur artis anatomicæ cultores, quam scrinarii sculptores & statuarii, qui varia sua instrumenta lignis & lapidibus applicant, illaque in formas mutant varias; hoc cum discrimine, ut hi suis laboribus mortalium luxui inserviant, illi & physiologiam & pathologiam mirifice illustrantes, summi creatoris gloriam proximique salutem promoveant. Id quod exemplis quam plurimis evictum darem, si res hæc hujus loci & instituti esset.

Eodem recidit eorum argumentatio, qui nimio antiquitatis studio in veterum laboribus unice acquiescendum esse, atque prorsus sufficere medico volunt, scire ea quæ veterum medicorum inprimis *ανδριστων* quorundam scripta reliquere. Sed vereor, ne conscientiam contra & experientiam hi loquantur, docuit enim dudum historia medica, pacem post tempora GALENI, ERASISTRATI, HEROPHILI aliorumque studio anatomico datam, irreparabile rei medicæ intulisse damnum, natamque hinc esse summam barbariem, non nisi exterminato auctoritatis mon-

stro superatam. Tum enim singuli & fere ad unum omnes, quidquid in dubium venire poterat, solvebant ex GALENO, stante pro ratione auctoritate, ratum temporibus illis habebatur, cum GALENO errare potius, quam cum aliis recte intelligentibus, contra ipsum asserere quicquam.

Mitius equidem, attamen non melius, sentiunt, qui dicunt, esse contra gravitatem medicorum, tractare cadavera humana, sordidum potius hoc opus chirurgis, ministris medicorum, relinquendum esse, sufficere, si ex horum relationibus & veterum de re anatomica observationibus rebus adstruere possint fidem. At enim vero, non video, quomodo ægris adstantes hi salivam, sudores, urinam, aliosque ex cretos liquores sollicito oculis & naribus excipientes gravitatem hanc jactatam servant intemeratam, quæ mihi prorsus imaginaria videtur, aut utrorumque labor dedecoris plenissimus inferioris fortis hominibus relinquatur oportet.

Sunt qui eximios quidem fructus ex anatomes studio sibi pollicentur, sed nefas ac probrosum ducunt humana fecare cadavera; quare magis inclinant ad *ζωοτομίαν* seu anatomiam comparativam. Sed & hi frustra rem perexigui momenti, non habita discriminis ratione, in crimen vertunt, non satis attendentes, plura in corpore humano dari brutorum in corporibus nunquam invenienda, nec per illa satis explicanda. Constat quidem plures brutorum sectiones, intuitu quarundam partium magni æstimari, ubi sc. sufficiens cadaverum humanorum desideratur numerus; prouti VALSALVA (a) auris humanæ loco commendat aurem ovis vel aquilæ rupeæ. Quo respectu etiam SEVERINVS. (b) capitis humani cum iis brutorum, hominisq; variarum partium analogiam cum simiis & avibus eleganter ostendit. Quorsum porro pertinet lienis vitulini cum corpore penis spongioso & testudinis ad demonstrandum cutis humanæ reticulare corpus similitudo, nec non balenæ *ἀναλογία*, cujus & ubera & intestina quam proxime ad humana accedere dicuntur. Humanis autem cadaveribus non deficientibus hominis anatomia primas sibi merito vindicat longo

(a) In tr. de aure humana. (b) In Zootomia Deocriteam.

longoque post se intervallo comparativam relinquit. Quanti enim momenti res sit, situm & figuram partium C. H. quæ iterum quorundam viscerum ratione ex demonstrationibus Zootomicis cognosci nequeunt, exquisitè nosse, paulo exercitatiores in secundo sufficienter intelligunt. Taceo nonnullarum partium, ut cerebri, nervorum & muscutorum exquisitam cognitionem ex brutis frustra quari.

Qui rationibus quibusdam asserere audent, administrationes anatomicas ob sorditiem, indeque natum fastidium, merito nauci faciendas, quin hoc nostro ævo plane superfluas esse, ex hoc, quod multæ adeo tabulæ anatomicæ elegantissimis iconibus illustratæ prostant, nec non varia præparata anatomica ex indefessis præclari RUYSCHII, BIANCHII, DESNOUES, aliorumq; laboribus hinc inde in Theatris anatomicis asserventur, ut factu facillimum sit, anatomes cognitionem ex tanto rerum apparatu sibi acquirere; Hisce merito respondeo, proflare equidem hodie elegantissimas tabulas VESALIANAS, EVSTACHIANAS, BIDLOIANAS, COUPERIANAS, aliasque plures ex quibus quantum tyro anatomes proficere possit, vel ipse satis ex inopia cadaverum hisce inspicendis intentus, plus satis cognovi, persuasissimus nihilominus longe non omnia phænomena rite ex his, quam ex cadaverum & sectione & attenta inspectione, observari posse, ut sunt partium mollities, fluiditas, durities, soliditas, elasticitas, color natus, & plura alia rem, ipsam melius illustrantia.

Acute porro philosophari sibi videntur, qui à corpore mortuo ad vivum argumentari verentur, atque vel ideo insignem anatomie præstantiam in dubium vocant, cum ex adverso verissimum sit, longe minori difficultate partium inprimis solidarum structuram in mortuis melius quam visus perspicere & perquiri posse. Dum ultimorum intuitu horrendæ scilicet convulsiones, quamdiu vita superstes, viscera pleraque, vinculis solutis, ex situ suo deturbant, sanguis continuo manans viscera inundat & administrationem ipsam subinde reddit irritam. Minime autem subinde inficiendum esse reor, vivorum animalium aperturam multum, imo pluri-

num valere in indagandis fluidorum qualitatibus, itemq; motibus viscerum vitalibus rite contemplandis, id quod ex invento circulo Harveano liquet evidentissime.

Superfunt qui ex eodem fere capite *évzείπερες* anatomicas damnant, quod sanitati quam maxime officiant & corpora alias sana propter squalidas exhalationes ad morbos disponant: quibus merito replico, veritati & experientiae reluctari humanorum cadaverum exhalationes putredinosas plurimis illico noxias esse posse, sed tum demum, quando cadaver insignem putredinis gradum jam concepit, quod spatio paucorum dierum, præprimis hyberno tempore, quo ordinarie labores hi instituuntur, fieri nequit. Taceo sufficientem cadaverum numerum hoc incommodum facile præoccupare & avertere.

Quod denique plurimis vel solo aspectu sectio anatomica horrida, quin plane adeo fastidiosa sit, ipsam artem non ferit, neque maculat, sed horum potius, qui à re levissima animo perquam graviter turbantur, imbecillitatem prodit, quibus nihil magis expediret, quam ut ab his sacris quam longissime abessent.

Plura equidem sunt quæ artis cavillatores eidem perperam obijciunt, sed talia hæc esse autumo, quæ vix refutari merentur. Longe meliori jure anatomes laudes deprædicare mihi liceat, quibus reliquis scientiis sese commendat & infervit plurimum. Siquidem nemo, nisi qui vel studio cacutire velit, inficiabitur, anatomen theologiæ naturali indubia & in concussa divinæ existentiae suggerere argumenta, atque admirandam corporis humani structuram de sapientissimo ejus conditore plus quam luculentissima exhibere testimonia, in cujus rei fidem si vel solius cerebri humani elegantissimam & tenerrimam structuram, ejusq; insignem momento à brutis distinguitur, hic loci adducere præsumam, nullus dubito, quin unicuiq; facile constet, cur homo præ brutis longe excellentiores edat functiones animales, cur animal dicatur rationale, & cerebrum recte mentis humanæ sedes & domicilium audiat, quo rite constituto homo creatorem

torem suum cognoscit, submisit veneratur, pioque semper cultu prosequitur.

Non minorem usum jurisprudentiæ præstat anatome, quoties enim cunque iudex forensis in casibus perplexis ad utramque scientiam, tam jurisprudentiam quam medicinam spectantibus, medici iudicium in subsidium requirit, toties non Practici, non Pathologi, non Chymici, non Botanophyli, sed anatomici consilio & iudicio opus habet: Toto hinc die sollicitare iudices videas medicos, vel quando de partus vitalitate, vel de partus exturbatione quæstio movetur, sæpe etiam quando dubitat Justinianus, an Cajus impotentia sit accusandus? an Titia sit habilis ad matrimonium? an Sempronia possit haberi virgo? vel an mulier uterum gerere simul? Et ventri custos constituendus sit? Similiter an incarcerati nimia vinculorum compedum ac catenarum arctitudine obierint? an senes, gravidæ, gibbosi à turtura liberi sint? Quo morbo vel mortis genere mortui in via publica reperti perierint? Et quæ hujus generis plura sint. Nunquam tamen frequentius iudicium anatomici requiritur, quam ubi de lethalitate vulnere iudici forensi sententia ferenda est, tum enim Medico inconsulto id fieri nequit, „ id maxime præterea prohibente Imperatore Carolo, ita enim ille: (a) Si quisquam fuerit vulneratus & ab hinc mortuus ut hujus corpus diligenter inspiciatur, ubi & quomodo fuerit inflictum? Quænam partes fuerint læsæ? exacte notentur, describantur & iudicium ab hinc formetur de lethalitate, an immediate mors subsequi poterit.

Silentio autem lubens prætermitto fructus ex necessitate à Medico petendos, quos medica ars in salutem tot ægrotantium florente anatome subministrare solet. Nemo siquidem adeo rerum medicarum erit rudis, quin necum ingenue confiteatur, medicum anatomix minus peritum, medicum agere imperfectum, qui nec morbi causam rite perspicere, multo minus eandem explorare potis est. Laudabili hinc instituto Doctores Medici tyronibus suis anatomem, ceu solidum atque unicum fundamentum, cui augstum

(a) Const. Crim. Carol. art. 147.

gustum scientiæ Medicæ palatium superstruant, de meliori commendant. Sed ab his & similibus nunc abstineo, ne longiori encomio id exornare videar quod se satis superque sua necessitate commendat. Potius humillimæ gratitudinis memor, non sine submisso animi cultu deprædico & veneror SERENISSIMI ac POTENTISSIMI REGIS NOSTRI FRIDERICI WILHELMI PATRIÆ PATRIS longe Benignissimi nunquam satis deprædicandam Clementiam, qua non ita pridem potestatem mihi clementer fecit, hominum ob atrocissima delicta ad supplicia raptorum cadavera per Neo- & Mesomarchiam undiq; conquirendi, eademq; in usum juventutis academicæ publice in theatro cultro anatomico subjiciendi. Quo fine cum hisce diebus in manus meas ex Fortalitio Cûstrinensi infanticidæ cadaver venerit, hujus sectioni die crastina & sequentibus vacabo, quam ut Rector Universitatis Magnificus, Proceres Academiæ Excellentissimi, Generosi atque Nobilissimi Academiæ Cives frequenter præsentia sua condecorent, ea qua par est observantia omnes & singulos humanissime & officiosè invito. P. d. 4. Maji 1734.

01 A 6507

f

ULB Halle 3
002 937 859

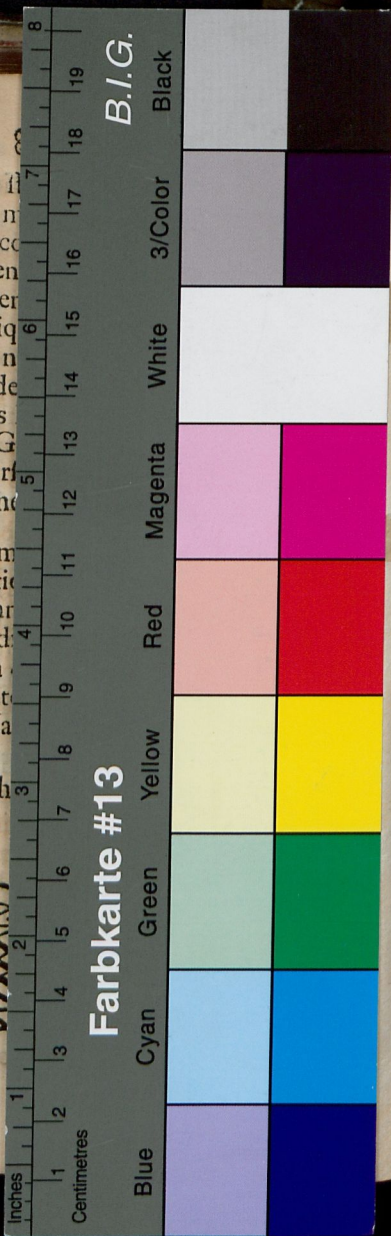

TA-706

nur 10. Stück bishov verknüpft

1017

2. D. B. V.
DEMONSTRATIONIBVS
ANATOMICIS
IN CORPORE FOEMININO

*d. 5. Maj. hora pomeridiana
a V. ad VI. incboandis*

QVOTQVOT INTERESSE DESIDERANT
PEROFFICIOSE INVITAT
CAROLVS AVGVSTVS à BERGEN,
Med. D. & Prof. Extraordinarius.

FRANCOFVRTI ad VIADRVM,
Typis PHILIPPI SCHWARTZII, Acad. Reg. Typ.

6.

